

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 1

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Модернізація України: проблеми та технології успішності
(питання економіки, права, соціології, освіти і культури)”
м. Київ, МАУП, 12 листопада 2015 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2015

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 8 від 30.09.15)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, канд. юрид. наук., доц.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук; доц.;
Д. Г. Юник, д-р пед. наук, проф.

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 1: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Модернізація України:
проблеми та технології успішності (питання економіки, права, соціології,
освіти і культури)”, 12 листопада 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голо-
ва) [та ін.]. — 2015. — 486 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних
конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модерніза-
ції України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто
цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модер-
нізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Опанасюк В. В.	
Роль стандартизації та сертифікації в забезпеченні якості туристичних послуг	226
Пальм Н. Д.	
Диалог культур в епоху глобалізації	233
Піньковська Г. В.	
Інноваційно-інвестиційна привабливість сфери культури.....	237
Табаків В. З.	
Інтеграція вищої ІТ-освіти України в світовий ІТ-освітній простір	241
Тімашова В. М.	
Громадянське суспільство – джерело формування політичної еліти України	245
Тордія Н. В.	
Тенденції розвитку екологічного туризму	248
Тьорло В. О., Мірошніченко В. В.	
Передумови сталого розвитку регіонів України та проблеми їх використання в період становлення ринкової економіки.....	254
Утвенко В. В.	
Проблема інформаційного забезпечення управління житлово-комунальною сферою України	257
Філіппов М. І., Амбросенко О. П.	
Менеджмент підприємств туристичної індустрії в умовах фінансової нестабільності	261
Чиркова О. А.	
Мовно-культурна ідентичність української нації: сучасні реалії.....	266
Шановалова А. М.	
Інституційний вимір місцевого самоврядування в проявах громадянського суспільства.....	270
Юсеф Н.	
Современные глобальные особенности влияния на социально-экономическое, научно-техническое и культурное развитие стран Ближнего Востока.....	274
Берестецька Л. М.	
Формування компетентності майбутнього менеджера за допомогою тренінгових технологій	279
Бігдаш В. Д.	
Модернізація як суттєвий чинник реформування вітчизняного страхового ринку.....	282
Вакуленко Н. А.	
Теоретичні аспекти процесу іншомовної підготовки студентів-економістів професійно орієнтованого спілкування іноземною мовою.....	285
Гаршина Л. А.	
Формування особистості майбутнього фахівця шляхом використання міжкультурного підходу в мовній освіті	288
Головач Н. В.	
Формування професійної спрямованості майбутніх фахівців з управління персоналом та економіки праці	290

В. О. ТЬОРЛО

канд. е. н., доц., проф. МКА, УАІМВЛ МАУП

В. В. МІРОШНИЧЕНКО

*канд. е. н., доц., Національний університет
Києво-Могилянська академія, м. Київ*

ПЕРЕДУМОВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В ПЕРІОД СТАНОВЛЕННЯ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Під передумовами регіонального внутрішньодержавного розвитку розуміється існуюча сукупність зовнішніх та внутрішніх обставин життєдіяльності суспільства, що зумовлює територіальну диференціацію країни. При цьому на стабілізацію регіонального розвитку України впливає все різноманіття природних, економічних, політичних, соціальних та екологічних чинників. Слід зазначити, що вирішальне значення в реалізації програм сталого розвитку регіонів відіграє наявність таких головних передумов як існування необхідної правової бази та можливостей фінансового забезпечення їх впровадження.

Останнім часом науковцями України приділяється все зростаюча увага питанням обґрунтування заходів щодо сталого розвитку внутрішньодержавних регіонів [1, 2, 3]. Проте до практичної реалізації вказаних розробок справа поки що не доходить. Значною мірою це обумовлено існуючими в наш час в Україні проблемами і відсутністю можливостей фінансового забезпечення впровадження рекомендацій. Але, поряд з цим, є методологічні недоліки обґрунтування пропозицій та механізмів реалізації рекомендацій зі сталого комплексного розвитку регіонів. Недостатньо використовується також досвід та наукові напрацювання зарубіжних вчених. Так, фундаментальна праця корифея регіоналістики У. Ізарда “Методы регионального анализа” за останнє десятиліття в працях вітчизняних науковців не згадувалася жодного разу. Аналогічне ставлення до наукових розробок щодо питань сталого розвитку регіонів інших науковців провідних країн світу. Для періоду становлення ринкової економіки нашої країни зарубіжний досвід та наукові розробки вчених США, Франції, Великобританії та інших країн світу мають надзвичайно важливе значення. Тому їх досвід з врахуванням специфіки українських передумов потрібно обов’язково враховувати при обґрунтуванні заходів щодо розвитку регіонів.

Для оптимізації впливу існуючих чинників на сталий суспільний розвиток країни в цілому та окремих її територій першочергове значення має

вирішення проблем раціонального використання переважної їх частини на загальнодержавному рівні. Але при науковому обґрунтування напрямів сталого суто регіонального розвитку України пріоритетне значення має об'єктивна оцінка природно- та працересурсного потенціалів в розрізі регіонів, що сформувалися в нашій країні протягом тривалого періоду історичного розвитку (Карпати, Поділля, Середнє Подніпров'я, Слобожанщина тощо), а також дослідження рівнів їх економічного і соціального розвитку та існуючої екологічної ситуації.

Особливості природно-ресурсного потенціалу (ПРП) території можуть бути проаналізовані через його компонентну та територіальну структури. Основне завдання при цьому полягає у визначенні ефективності використання, охорони та відтворення мінеральних, земельних, водних, лісових, фауністичних та рекреаційних ресурсів в розрізі існуючих природних таксонів і обґрунтуванні заходів щодо удосконалення вказаних процесів. При цьому головною проблемою визначення відповідних показників є отримання достовірної інформації по однорідних у природному відношенні ділянках угідь та родовищ. Ця обставина утруднює отримання реальної економічної оцінки потенціалу природних ресурсів у розрізі регіонів.

В структурі вартості ПРП України 44,4 % припадає на земельні ресурси, 28,3 — на мінеральні, 13,1 — на водні, 4,2 — на лісові, 9,5 — на природні рекреаційні і 0,5 % — на фауністичні ресурси [4]. Проте рівень зосередження окремих видів природних ресурсів та ступінь забезпеченості ними суспільних потреб різних регіонів відзначаються значною диференціацією і територіальними особливостями. Загальновизнаним у світі є високий природний потенціал земельних ресурсів України. При цьому на ріллю припадає 91,7 % загальної вартості сільськогосподарських угідь [4]. Але використання цього найбільш цінного виду угідь відзначається нераціональністю, в результаті чого знамениті українські чорноземи втрачають свою природну родючість. Виходячи з цього, нагальним є створення механізму раціонального використання орних земель та відтворення їх родючості в регіонах Лісостепової та Степової зон.

В цілому просторова диференціація вартісної оцінки інтегрального ПРП України має таку закономірність — його величина і територіальна насиченість зростає з півночі та північного-заходу на південь та південний схід, що значною мірою обумовлено підвищенням в тому ж напрямку продуктивності мінеральних, земельних та природних рекреаційних ресурсів.

Щодо праце-ресурсного потенціалу, то його оцінку доцільно проводити за трьома групами показників: демографічними, показниками якості трудових ресурсів та зайнятості населення. Особливе значення в наш час для суспільного розвитку має якість трудових ресурсів. Для розрахунку їх показників традиційно визначається частка осіб з вищою та середньою спеціальною освітою, рівень забезпеченості соціальних потреб працівниками необхідної кваліфікації, питома вага захворюваності населення (за різними видами хвороб), рівень травматизму на виробництві. За сукупністю показників кожної із трьох груп розраховується сумарний індекс.

Методологічні підходи з оцінки економічного та соціального розвитку регіонів та існуючої на їх території екологічної ситуації висвітлено в матеріалах Всеукраїнської науково-практичної конференції “Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку економіки України в умовах європейської інтеграції” [5].

Насамкінець слід наголосити на надзвичайно важливому значенні для соціально-економічного розвитку України активізації її участі у функціонуванні міждержавних регіонів. Поки що участь нашої країни обмежується об’єднанням зусиль із зарубіжними країнами у вирішенні екологічних проблем на прикордонних та прилеглих до них територіях. Значно вища ефективність використання існуючих передумов сталого розвитку від співпраці нашої держави з європейськими діловими партнерами в сфері реалізації міждержавних економічних проєктів промислового спрямування. Комплексне використання внутрішньодержавних та міжнародних передумов стабілізації регіонального розвитку буде сприяти зростанню економіки України та вирівнюванню рівнів соціального забезпечення потреб населення різних регіонів.

Література

1. Вахович І. М. Фінансова політика сталого розвитку регіону: методологія формування та механізми реалізації: Монографія / ЛТУ. — Луцьк: Надстир’я, 2007. — 496 с.
2. Герасимчук З. В. Регіональна політика сталого розвитку: методологія формування, механізми реалізації: Монографія. — Луцьк: Надстир’я, 2001. — 528 с.
3. Кулик А. В. Основні підходи та методи наукового обґрунтування механізмів забезпечення сталого розвитку економіки регіонів // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції “Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку економіки України в умовах європейської інтеграції”. — К.: Вид. дім “Персонал”, 2015. — С. 87–90.
4. Руденко В. П. Стоимостная переоценка природно-ресурсного потенциала Украины // География и природные ресурсы. — 2011. — № 1. — С. 173–176.
5. Тьорло В. О., Мірошніченко В. В. Парадигма регіонального соціально-економічного розвитку України за умов Європейської інтеграції // Всеукраїнської науково-практичної конференції “Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку економіки України в умовах європейської інтеграції”. — К.: Вид. дім “Персонал”, 2015. — С. 113–115.